

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

cu participarea:

procurorului

Nicolae Suvac,

avocatului

Maxim Roșca,

a judecat, în ședință închisă, recursurile declarate de avocatul Roșca Maxim în numele inculpaților Golan Radu și Nogovicico Vasile, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, prin care a fost admis demersul procurorului Tăut Dorina privind anunțarea în căutare și aplicarea măsurii preventive sub formă de arest în privința inculpaților

Golan Radu Marcel, născut la 31 ianuarie 1996, originar și domiciliat în s.Stejăreni, r-nul Strășeni,

Nogovicico Vasile Simion, născut la 01 ianuarie 1995, originar din s.Coroliovca, r-nul Hîncești, domiciliat în s.Cărpineanca, r-nul Hîncești.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs: 31.10.2016 - 02.11.2016.

Procedura de citare legal îndeplinită.

Avocatul a susținut recursurile în sensurile declarate, solicitând admiterea acestora cu casarea încheierii instanței de apel din 09 iunie 2016.

Procurorul s-a pronunțat pentru respingerea recursurilor cu menținerea încheierii atacate.

Colegiul penal asupra recursurilor,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Râșcani, mun.Chișinău din 03 martie 2016, Golan Radu și Nogovicico Vasile au fost condamnați în baza art.187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal la câte 5 ani închisoare, fără amendă, fiecare.

Conform art.90 Cod penal, pedeapsa numită lui Gologan Radu și Nogovicico Vasile a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani și, respectiv, de 3 ani, cu aplicarea interdicției de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul organului de probațiune.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Prozorovski Edgar, în privința măsurii preventive a acestuia s-a expus instanța de recurs prin decizia din 11 octombrie 2016.

2. Împotriva sentinței au declarat apel:

- procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în latura stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în partea dată, prin care inculpaților să le fie stabilită pedeapsa: lui Golan Radu de 6 ani închisoare și lui Nogovicico Vasile de 5 ani închisoare, invocând că instanța, aplicând dispozițiile art.90 Cod penal, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, astfel pedeapsa stabilită de prima instanță fiind prea blândă, prin ce nu va fi atins scopul pedepsei penale;

- avocatul L.Grozova în numele inculpatului V.Nogovicico, care a solicitat achitarea acestuia, deoarece fapta nu a fost comisă de către el.

3. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, în ședința din 09 iunie 2016, procurorul a înaintat demers, prin care a solicitat de a-i anunța în căutare pe inculpații R.Golan și V.Nogovicico și a aplicat în privința lor măsura preventivă sub formă de arest pe un termen de 30 de zile, cu eliberarea mandatului de arest, din motiv că inculpații în cadrul judecării cauzei penale în instanța de apel, fiind citați de mai multe ori la domiciliul indicat de către aceștia la faza urmăririi penale, precum și la faza judecării cauzei în prima instanță, nu s-au prezentat consecutiv la mai multe ședințe de judecată, ceea ce face imposibilă examinarea cauzei și duce la tergiversarea acesteia.

4. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, a fost admis demersul procurorului privind aplicarea în privința inculpaților R.Golan și V.Nogovicico a măsurii preventive - arestul preventiv pe un termen de 30 de zile, cu eliberarea mandatului de arestare și anunțarea lor în căutare.

Instanța de apel verificând argumentele demersului în raport cu materialele cauzei, ținând cont de prevederile legii și opiniile participanților la proces, a ajuns la concluzia că demersul procurorului este întemeiat.

Astfel, Colegiul penal ținând cond de prevederile art.176-178 Cod de procedură penală, a indicat că inculpații Golan Radu și Nogovicico Vasile au fost citați pentru ședințele de judecată din 05.05.2016, 19.05.2016, 09.06.016, însă nu s-au prezentat și nu au anunțat instanța de judecată despre motivele absenței lor, iar fiind dispusă aducerea silită a acestora, s-a constatat că inculpații nu se află la domiciliul lor și nu se cunoaște locul aflării acestora.

În circumstanțele date, instanța de apel a conchis că neprezența inculpaților face imposibilă asigurarea lor la proces, ceea ce duce la tergiversarea judecării apelurilor, din care motiv a ajuns la concluzia că există temeiuri rezonabile de a presupune că aceștia intenționat se ascund de instanță, iar o altă măsură preventivă nu va asigura comportamentul procesual al inculpaților, întru desfășurarea procesului și examinarea cauzei în termen rezonabil.

Din aceste considerente, instanța de apel a găsit necesar și oportun de a aplica în privința lui R.Golan și V.Nogovicico măsura preventivă - arestul preventiv pe un termen de 30 de zile, cu eliberarea mandatului de arestare și anunțarea lor în căutare.

5. Împotriva încheierii date, la 10 octombrie 2016, a declarat recursuri avocatul M.Roșca în numele inculpaților R.Golan și V.Nogovicico, care solicită casarea încheierii menționate și anularea măsurii preventive sub formă de arest aplicate în privința lui R.Golan și V.Nogovicico, invocând că procurorul solicitând aplicarea măsurii preventive în privința inculpaților, la înaintarea demersului nu a respectat cerințele obligatorii specificate la pct.14 și 15 al Hotărârii nr.1 a Plenului Curții Supreme de Justiție din 15.04.2013 despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală privind arestarea preventivă și arestarea la domiciliu; - nu a demonstrat acele riscuri prevăzute de art.176 alin.(1) Cod

de procedură penală, ce ar fi justificat aplicarea față de inculpați a măsurii preventive excepționale, adică riscul de a se eschiva, de a împiedica buna desfășurare a justiției, prevenirea săvârșirii de către persoană a unei noi infracțiuni și că punerea în libertate a persoanei va cauza dezordine publică, astfel că nici instanța care a admis demersul procurorului nu și-a motivat convingător soluția pe care se bazează încheierea, din care motiv măsura de constrângere sub formă de arest preventiv nu poate fi considerată ca proporțională circumstanțelor constatate de instanță.

6. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ascultând opinia avocatului și a procurorului, Colegiul penal conchide că recursurile urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.175 Cod de procedură penală, măsurile preventive sunt orientate spre a asigura buna desfășurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca ei să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre asigurarea de către instanță a executării sentinței.

Conform art.176 alin.(1) Cod de procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal ori să săvârșească alte infracțiuni, de asemenea ele pot fi aplicate de către instanță pentru asigurarea executării sentinței.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede, că arestarea preventivă și măsurile alternative arestării se aplică numai persoanei care este bănuită, învinuită de săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, iar în cazul existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea altor infracțiuni, ele se aplică învinuitului, inculpatului care a comis cel puțin una din acțiunile menționate la alin.(1).

În conformitate cu prevederile art.321 alin.(1) Cod de procedură penală coroborat cu art.329 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, iar la judecarea cauzei, în caz de neprezentare a inculpatului instanța, din oficiu sau la cererea părților, ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Reieșind din materialele cauzei Colegiul penal constată că instanța de apel, a reținut faptul că, R.Golan și V.Nogovicico se eschivează de la prezentarea în ședința de judecată, ceea ce duce la tergiversarea nejustificată a examinării cauzei penale, deoarece fiind citați legal pentru data de 05.05.2016 de a se prezenta în instanța de apel, inculpații nu s-au prezentat și nu au informat instanța despre imposibilitatea de a se prezenta la proces. În legătură cu faptul dat, a fost dispusă aducerea lor silită în ședințele de judecată pentru data de 19.05.2016 și 09.06.2016, care nu a putut fi executată, din motiv că ultimii nu locuiesc pe teritoriul localității, iar locul aflării acestora nu a fost posibil de stabilit, fapt confirmat prin adeverințele eliberate de Primăria Lozova și Primăria Sărata Galbenă și rapoartele întocmite de șeful de post al PP Lozova al IP Strășeni, V.Loza și șeful de post, locotenent de poliție M.Buruiană (f.d.228, 229, 231, 233 v.2).

Reținând comportamentul inculpaților R.Golan și V.Nogovicico, manifestat prin neprezentarea nemotivată în ședințele de judecată, instanța de apel corect a

concluzionat că, în speță, sunt prezente temeiurile prevăzute de normele procesual penale indicate mai sus, fiind probat faptul necesității aplicării în privința acestora a măsurii preventive sub formă de arest preventiv pentru un termen de 30 de zile.

Mai mult, în sensul celor invocate, Colegiul penal reține și faptul că inculpații R.Golan și V.Nogovicico sânt învinuiți de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal, sancțiunea căreia, la momentul comiterii faptei, prevedea pedeapsa închisorii de la 5 la 7 ani și, în temeiul art.16 Cod penal, aceasta face parte din categoria infracțiunilor grave.

Prin urmare, în opinia instanței de recurs, și pe motivul expus este justă constatarea instanței că sânt întrunite toate condițiile legale enunțate supra, necesare pentru aplicarea măsurii preventive în privința lui R.Golan și V.Nogovicico - arestul, pe un termen de 30 de zile, din punct de vedere al dreptului intern, și anume existând motive verosimile că inculpații sânt presupuși autori ai infracțiunii incriminate, și că aceștia ar putea să se ascundă de instanță și în caz că va fi dovedită vinovăția lor, de la executarea pedepsei.

În acest context, instanța de apel întemeiat s-a referit la faptul că, aplicarea arestului preventiv față de R.Golan și V.Nogovicico, este oportună și din motiv că din actele cauzei rezultă riscul sporit de dispariție a inculpaților, deoarece aceștia au părăsit domiciliile lor, asigurarea lor la proces fiind imposibilă.

Astfel spus, instanța de apel corect a statuat că temeiurile invocate de procuror corespund cerințelor legislației în vigoare prevăzute la art.176 alin.(3) Cod de procedură penală.

Aspectele invocate mai sus se circumscriu cerințelor Curții Europene pentru Drepturile Omului, fiind conforme caracterului detenției preventive, în sensul că detenția este justificată doar dacă se face dovadă că asupra procesului penal planează *cel puțin unul dintre următoarele pericole*, care trebuie apreciate în concret pentru fiecare caz în parte:

- pericolul de săvârșire a unor noi infracțiuni;
- pericolul de distrugere a probelor;
- riscul presiunii asupra martorilor sau pericolul de dispariție a inculpatului,
- pericolul de a fi tulburată liniștea publică.

Recomandarea nr.R(80) 11 a Comitetului de Miniștri a Consiliului Europei prevede la pct.3 că, detenția provizorie nu poate fi ordonată decât dacă persoana în cauză este bănuită că a săvârșit o infracțiune și sânt motive serioase de a se crede că există unul sau mai multe dintre următoarele pericole: cel de fugă, cel de obstrucționare a justiției, ori acela ca acuzatul să nu comită o nouă infracțiune gravă.

Analizând acest text de lege prin prisma actelor și lucrărilor dosarului, instanța de recurs conchide că, la caz, există dovezi certe privind existența unuia din pericolele apreciate, și anume riscul eschivării persoanei de a se prezenta în fața instanței și comiterea a unei infracțiuni din categoria celor grave, reieșind din caracterul pedepsei și severitatea acesteia.

Pentru toate aceste motive, Colegiul apreciază că aplicarea arestării preventive se întemeiază pe o stare de fapt periculoasă pentru societate, fiind dovedită existența pericolului pe care inculpații îl reprezintă, pericol de natură a menține buna desfășurare a procesului penal în curs în instanța de apel, aspect care se pliază pe însuși scopul măsurilor preventive, acesta avizînd întocmai asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a aplicat normele de procedură la aplicarea măsurii arestului preventiv în privința inculpaților R.Golan și V.Nogovicico, deoarece circumstanțele sus menționate sunt suficiente, justificate și permit a concluziona despre existența riscului real de ingerință a inculpaților în cursul normal al justiției, prin eschivarea lor de la judecată, săvârșirea de noi infracțiuni și tergiversarea nejustificată a procesului penal.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că nu au fost stabilite careva încălcări ale normelor legale de natură să afecteze hotărârea adoptată și, din aceste considerente, recursurile avocatului urmează a fi respinse, ca inadmisibile, cu menținerea încheierii contestate.

7. În conformitate cu prevederile art.175, 185, 186, 329, 449 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibile recursurile declarate de avocatul Roșca Maxim în numele inculpaților Golan Radu și Nogovicico Vasile, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, prin care s-a dispus anunțarea în căutare și aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 de zile în privința inculpaților Golan Radu și Nogovicico Vasile.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 04 noiembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu